

פרשת פקודי

1. שמות

פרק ל"ט
 (לב) ותכל כל עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו :
 (לג) ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל כליו קרסיו קרשיו בריחו ועמדיו ואדניו :
 (לד) ואת מקסה עורת האילים המאדמים ואת מקסה ערת התחשים ואת פרקת המסד :
 (לה) את ארון העדות ואת בדיו ואת הכפרת :
 (לו) את השלחן את כל כליו ואת לחם הפנים :
 (לז) את המנרה הטהרה את נרתיה נרת המערכה ואת כל כליה ואת שמן המאור :
 (לח) ואת מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסד פתח האהל :
 (לט) את מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיר ואת פנו :
 (מ) את קלעי החצר את עמדיה ואת אדניה ואת המסד לשער החצר את מיתריו ויתדיתה ואת כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד :
 (מא) את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהרן ואת בגדי בניו לכהן :
 (מב) ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו בני ישראל את כל העבדה :
 (מג) וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה כן עשו ויברך אתם משה :
 פרק מ'
 (א) ויברך יהוה אל משה לאמר :
 (ב) ביום החדש הראשון באחד לחדש תקים את משכן אהל מועד :

2. מדרש רבה נ"ב

(א) ויביאו את המשכן אל משה ר' תנחומא בר אבא פתח (תהלים מה) לרקמות תובל למלך בתולות אחריה רעותיה מובאות לך מהו לרקמות זה המשכן שהוא מצוייר כמו שכתוב ורוקם בתכלת הוי לרקמות מהו תובל למלך זה משה שנקרא מלך כמו שכתוב (דברים לג) ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל תובל שהביאו לו המשכן בתולות אחריה רעותיה אלו ישראל שנקראו בתולות כמי"ש (שיר ד) גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום רעותיה שהן רעיו של הקבי"ה שנאמר (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך מובאות לך שביום שנגמר המשכן הביאוהו אצלו לכך נאמר ויביאו את המשכן אל משה :
 (ג) ד"א ויביאו את המשכן הה"ד (משלי לא) עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון מהו ליום אחרון שכל מתן שכון של צדיקים מתוקן להם לעוה"ב הוי ותשחק ליום אחרון... ד"א אימתי התורה משחקת למי שהוא עמל בה ליום אחרון הוי ותשחק ליום אחרון...
 ד"א עוז והדר לבושה זה משה שנאמר (שמות לד) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו ותשחק ליום אחרון אלו ליצני ישראל שמליצין אחריו ואומרים אלו לאלו אפשר שהשכינה שורה על ידיו של בן עמרם לא עשה אלא כיון שאמר לו האלהים להקים את המשכן התחיל שוחק עליהם שנאמר ותשחק ליום אחרון אי"ל בואו שנקים את המשכן התחילו טוענין ובאין אצלו שנאמר ויביאו את המשכן :
 (ד) כמה חכמים היו שם ובאו להם אצל משה ולא היו יכולין להקימו אלא אמר שלמה (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה שמשה היה מעולה מכולם ואת עלית על כולנה למה שעשו את המשכן ולא היו יודעין ליישבו מה עשה נטלו כל אחד ואחד מלאכתו ובאו להם אצל משה ואומרים הרי קרשים הרי בריחין כיון שראה משה אותם מיד שרתה עליו ורה"ק והקימו ולא תאמר משה העמידו אלא המשכן נעשו בו נסים ועמד מעצמו שנאמר הוקם המשכן ואם תמה את על זה הרי שלמה כשבנה בית המקדש הוא נבנה מעצמו אמר רב הונא בשם רבי יוסי הכל מסייעין אותו כשבנה את בית האלהים הבריות והרוחות מנין שכתוב (מ"א ו) והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנותו מעצמו היה נבנה לפיכך במעשה נסים נבנה וכן כשהוקם המשכן במעשה נסים עמד הוי ויביאו את המשכן :

(ה) ד"א ויביאו את המשכן הה"ד (שיר ד) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה בעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו אימתי נאמר הפסוק הזה ביום שעמד המשכן שהיתה שמחה גדולה בישראל שהקב"ה שורה אצלם בנות ציון בנים המצוינין לי עי"י עובדי כוכבים מה ציון הזה נראה באצבע כך ישראל נראין באצבע הוי בנות ציון המצוינין לי במלך שלמה במלך שהשלוס שלו זה ממי"ה הקב"ה בעטרה בעטרה לו אמו זה המשכן למה קראו עטרה אלא מה העטרה מצויירת כך המשכן היה מצוייר שנאמר (שמות לה) ורוקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש ואורג עושי כל מלאכה וחושבי מחשבות הוי בעטרה בעטרה לו אמו א"ר יצחק חזרתי בכל המקרא ולא מצאתי שעשתה בת שבע עטרה לשלמה השב"י שאל את ר' אלעזר ברבי יוסי איפשר ששמעת מאביך מהו בעטרה בעטרה לו אמו א"ל הן משל למלך שהיתה לו בת יחידה והיה מחבבה ביותר מדאי והיה קורא אותה בתי לא זו מחבבה עד שקראה אחותי ועד שקראה אמי כך הקב"ה בתחלה קרא לישראל בת שנאמר (תהלים מה) שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך לא זו מחבבן עד שקראן אחותי שנא' (שיר ה) פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה לא זו מחבבן עד שקראן אמי שנאמר (ישעיה נא) הקשיבו אלי עמי ולאמי אלי האזינו כי תורה מאתי תצא ומשפטי לאור עמים ארגיע עמד רשב"י ונשקו על ראשו ביום חתונתו ביום שמחת לבו בירושלים ד"א ביום חתונתו על הים וביום שמחת לבו באהל מועד ד"א ביום חתונתו במשכן וביום שמחת לבו בבית המקדש...

3. "שפת-אמת"

תרמ"ג

ובמדרש ויביאו את המשכן אל משה רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה כו'. דהנה מקודם הי' התעוררות מן השמים. ומרע"ה הביא התורה מן השמים והמשיך לבן של ישראל לשמים. ועתה הוצרך להיות התעוררות מלמטה. ועשו בניי המשכן והביאו אל מרע"ה. וז"ש רבות בנות עשו חיל כי לא הי' יכול משה רע"ה לתת כחו עד שתיקנו בניי בעצמותם תיקון הצריך. וכשנתקרב להיות אחד אז חל כחו של מרע"ה. וכמ"ש ויהי בישרון מלך זה מרע"ה. בהתאסף ראשי עם כו'. כלומר אחר שנתאחדו בניי חל כחו של משה רע"ה...

תרנ"ב

במדרש צאינה וראינה כו' בעטרה לו אמו לא זו מחבבה עד שקראה אחותי כו' אמי כו'. הענין הוא כי ביציאת מצרים נעשו בניי כלים לעבודתו ית"ש והוא בחי' בתי. אח"כ בקבלת התורה הוא בחי' אחותי כמ"ש ז"ל שנתממו בסיני ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה. ואחר החטא ששבו בתשובה ואמרו חז"ל במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד. והטעם כי ע"י תשובה נתקן דרך חדש. מכש"כ כלל ישראל כשעשו תשובה המשיכו מא"ס המשכה חדשה. וזהו בחי' המשכן בעטרה לו אמו...

ע"י ש"ס "חלק ב' א"ל ר"א

כ"ק מורנו הבעל שם טוב אמר פעם לתלמידיו: ניסע ללמוד אהבת ה'. ויבואו אל כיכר רחבת ידיים ובה מצאו רועה בהמות, והרועה עומד וטוען: ריבוננו של עולם, אהבתיך! במה אעבוד אותך? ארקוד לפניך! והתחיל לרקוד שעה ארוכה.

אחר כך טען: ריבוננו של עולם, אהבתיך! מה אעשה לפניך? והיה לפניו ברכת מים, ויאמר: אדלג לפניך את ברכת המים! ודילג את ברכת המים שעה ארוכה.

ויאמר עוד: מה אוכל ליתן לך ריבוננו של עולם? יש לי בכיסי מטבע, אתן אותה אליך! ויקח המטבע ויזרק למעלה.

רשימות דברים א, עמ' 1